

ШКІЛЬНИЙ СВІТ

**ШКІЛЬНИЙ
СВІТ**
ЕКСПЕРТ
у галузі освіти

За сприяння Міністерства освіти і науки України,
Національної академії педагогічних наук України

№ 15 (743), серпень 2016

Видається із вересня 1997 року 2 рази на місяць

СПЕЦВИПУСК

Шлях до майбутнього.
Професійне самовизначення
старшокласників

ВКЛАДКА «МУЗИКА»

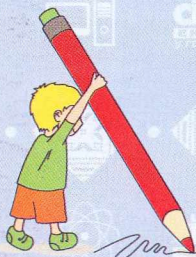
Орієнтовне календарно-
тематичне планування
змісту уроків за програмою
«Мистецтво» на II семестр

8 клас

*Своєю справою людина має займатися так,
немов допомоги їй шукати ніде.*

Джордж Севія Галіфекс

Спецвипуск: Шлях до майбутнього

У номері

СПЕЦВИПУСК	
Бібліотека фахівця	5
Вимоги професії до людини. Матеріали до годин спілкування для учнів 9—11-х класів	7
Помилки у реалізації кар'єри. Година спілкування для учнів 10 — 11-х класів	10
Навчання за кордоном: від мрії до дії. Година спілкування для учнів 9—11-х класів	15
Створюємо підприємство: бізнес-план. Година спілкування для учнів старших класів	27
Образ професіонала. Година спілкування для учнів 10—11-х класів	33

У вкладці Музика

Орієнтовне календарно-тематичне планування змісту уроків за програмою «Мистецтво».

II семестр, 8 клас (відповідно до підручника «Мистецтво, 8 клас» Л. Г. Кондратової)	1
Головна пісня держави. Урок музичного мистецтва, 4-й клас	10
Стиль у мистецтві. Урок мистецтва, 8-й клас (за новою програмою відповідно до підручника «Мистецтво, 8-й клас» Л. Г. Кондратової)	12

У наступному номері

- **СПЕЦВИПУСК**
Виховуємо грою.
Ігрова програма
з національно-патріотичного
виховання учнів

У вкладці

«Образотворче мистецтво»

- **Розробки уроків для 8-го класу за новою
програмою:**
Гармонія і досконалість Еллади (уроки 1—2)
Велич і могутність Давнього Риму
(урок 3)

Образ професіонала

Година спілкування для учнів 10—11-х класів

На кожному підприємстві й установі можна зустріти працівників, які порівняно легко розбираються в професійній діяльності, добре вирішують поточні проблеми, є авторитетними серед колег, чітко виконують вимоги і вирішують завдання різної складності.

Проте нерідко можна бачити людей, які при всій належній сумлінності з великими труднощами виконують виробничі завдання, пасують перед ускладненням роботи та вирішенням нових завдань, часто допускають помилки. У чому ж секрет?

Заріна ОХРИМЕНКО, науковий співробітник лабораторії трудового виховання Інституту проблем виховання НАПН України

Мета: сприяти усвідомленню старшокласниками поняття «професіоналізм», «горизонтальна і вертикальна кар'єра», «стадії оптації»; стимулювати пізнавальний інтерес до власного професійного становлення; виробити у старшокласників навички самостійної побудови власного професійного маршруту в сфері обраної професії.

Хід години спілкування

I. Організаційний момент

Учитель пояснює хід заняття, мету та відповідає на запитання учнів.

II. Вступне слово вчителя

Учитель. На кожному підприємстві, в кожній установі є працівники, яких по-різному оцінюють саме з професійної точки зору.

Чому одних працівників називають професіоналами, а про інших цього не говорять?

Запитання для обговорення:

Кого, на Вашу думку, можна назвати справжнім професіоналом?

Чи доводилося Вам зустрічатися зі справжнім професіоналом?

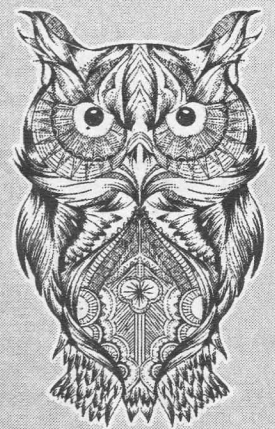
Носієм якої професії була ця людина?

(Учитель підсумовує відповіді учнів та робить висновок, що поняття «професіонал» у загальному значенні фіксує акт досконалого володіння тією чи іншою справою, спеціальністю, фахом. За професіонала зазвичай вважають людину, яка оволоділа знаннями, нагромадженими людством у відповідній професійній сфері та вміє застосовувати ці знання на практиці, а також є вправною в їх застосуванні.)

Учитель. Найперше, що властиво справжньому професіоналу — це зануреність і захопленість у свою справу, почуття професійної гордості, професійна самоідентифікація. Професіонал проявляє свою компетентність насамперед у розв'язанні проблемних питань, які потребують творчості, нових підходів і оригінальних рішень. Що вищий рівень професійності, то вищий рівень компетентності. Компетентність і креативність роблять професіонала неформальним лідером у професійному середовищі. Професіонал уміє долати як внутрішні, так і зовнішні суперечності.

Професійне становлення ґрунтується на досвіді. При цьому важливого значення набувають уявлення про себе як про професіонала. Щоб утримуватися на досягнутому рівні та рухатися вперед, людина повинна адекватно оцінювати свої інтелектуальні, вольові ресурси, мати адекватну самооцінку і рівень домагань.

Професіонал органічно поєднує в собі високий рівень домагань, високу самооцінку з високою вимогливістю до себе і до всього, що стосується значущої справи. Він завжди конструктивний і спрямований на розв'язання конкретної професійної проблеми.

Становлення професіонала відбувається в процесі професіогенезу — це розвиток особистості, зміни і перетворення її психологічної структури, зумовлені засвоєнням і здійсненням професійної діяльності. Процес особистісного розвитку та становлення професіонала залежить від існуючої системи професій, соціально-економічних умов здійснення професійної діяльності. Особистий професіогенез включає розвиток професіонала, починаючи від моменту самостійного і свідомого вибору професії і закінчуючи професійною самореалізацією. Індивідуальний психічний розвиток, не дивлячись на відмінності в конкретних видах праці, має мету — формування особистості професіонала, як суб'єкта, що повинен самостійно і якісно виконувати професійні функції з оптимальними психологічними затратами.

Цілеспрямоване планування професійної діяльності найбільше сприяє активізації саморозвитку. Професійне зростання може відбуватися двома шляхами: вертикальна кар'єра (рух усередині організації) та горизонтальна кар'єра (ріст у професії). Якщо особистісне зростання можливе у будь-якій професії, то кар'єрне зростання залежить від власних зусиль працівника і від можливостей, наданих професією чи організацією, в якій людина працює.

Для побудови кар'єри важливо зрозуміти, чи вмієте ви самостійно приймати рішення та відповідати за них. Саме брак самостійності і відповідальності часто є причиною того, що гарний заступник керівника часто губиться, опинившись на його місці.

Щоб управляти своїм життям і кар'єрою, потрібно добре знати власну ієрархію цінностей. Робота в організації, що керується системою цінностей, несумісною з вашою, прирікає вас на постійний розлад із собою. Результатом буде те, що ви ніколи не досягнете в такій організації успіху. Крім цього, може бути конфлікт між системою цінностей і талантами людини. Людина не може бути фахівцем у професії, що не відповідає її цінностям.

Крім цього, розвивайте свій професіоналізм, не втрачайте нагоди дізнатися щось нове, розширити свій світогляд.

На просування кар'єрними сходами впливає багато чинників. Так, вертикальна кар'єра залежить від стабільності економічної системи, від особливостей організації, в якій людина прагне зробити кар'єру, від бажання та особистісного потенціалу особистості, від криз професійного становлення. Рух у горизонтальній кар'єрі залежить переважно від самої особистості. Звичайно, на перших етапах професійного становлення важливим є кваліфіковане наставництво з боку більш досвідчених колег. Однак, у будь-якому випадку, прагнення особистості самоудосконалюватись у професії є вагомим джерелом і мотивом її саморозвитку. Будь-яке зростання у професії неможливе без власного бажання, врахування потенціалу особистості. В міру нагромадження досвіду виникає розуміння того, що насправді важливо для особистості у сфері кар'єри, а що — другорядне.

У професійному становленні особистості науковець Е. Зеєр виділяє такі **стадії: оптимізації, професійного утворення і підготовки, про-**

Цікавими з цього приводу є поради **Пітера Друкера**, американського професора соціології і менеджменту, які можуть стати в нагоді тим, хто замислюється про побудову власної кар'єри.

У своїй роботі «Мистецтво керувати кар'єрою» він зазначає, що майже всі ми думаємо, що знаємо, в чому наші сильні сторони, а в чому слабкі. І найчастіше помиляємося. Виявити свої таланти допоможе метод аналізу результатів. Так, приймаючи важливе рішення, запишіть, чого ви сподіваєтесь досягти в результаті. Через певний проміжок часу порівняйте, наскільки реальність відповідає вашим прогнозам. Постійно аналізуючи результати, можна за два-три роки виявити свої здібності. Ви зрозумієте, у яких областях вам не вистачає знань, умінь та досвіду. Метод аналізу результатів дозволяє сформулювати щось на зразок керівництва до дій.

Отже, завжди ставте на свої «сильні сторони» та знайдіть роботу, на якій, завдяки їм, ви досягнете успіху. Як правило, людина не аналізує, як саме вона досягає результатів у діяльності. Тому, часто, наслідуючи інших, ми переймаємо чужі стратегії поведінки і тим самим прирікаємо себе на невдачу.

фесійної адаптації, первинної та вторинної професіоналізації й майстерності. Розглянемо їх особливості, що впливають на закономірності професійного становлення.

III. Завдання для учнів

Виходячи з почутої інформації, а також порад щодо планування власного професійного шляху, учень самостійно будує власний професійний маршрут у сфері обраної професії.
(Результати обговорюються.)

Поради щодо планування власного професійного шляху:

1. План має бути побудований на основі власних психофізіологічних властивостей, з урахуванням вимог професії до фахівця та потреби у фахівця обраної професійної діяльності на ринку праці.

2. Основний принцип складання плану — принцип саморозвитку.

3. План має містити основні та проміжні етапи професійного зростання.

4. Бажано окремо прописати, як саме учень планує підвищувати свій професійний рівень (наприклад, участь у громадських організаціях, відвідування тренінгів особистісного зростання тощо).

V. Підбиття підсумків

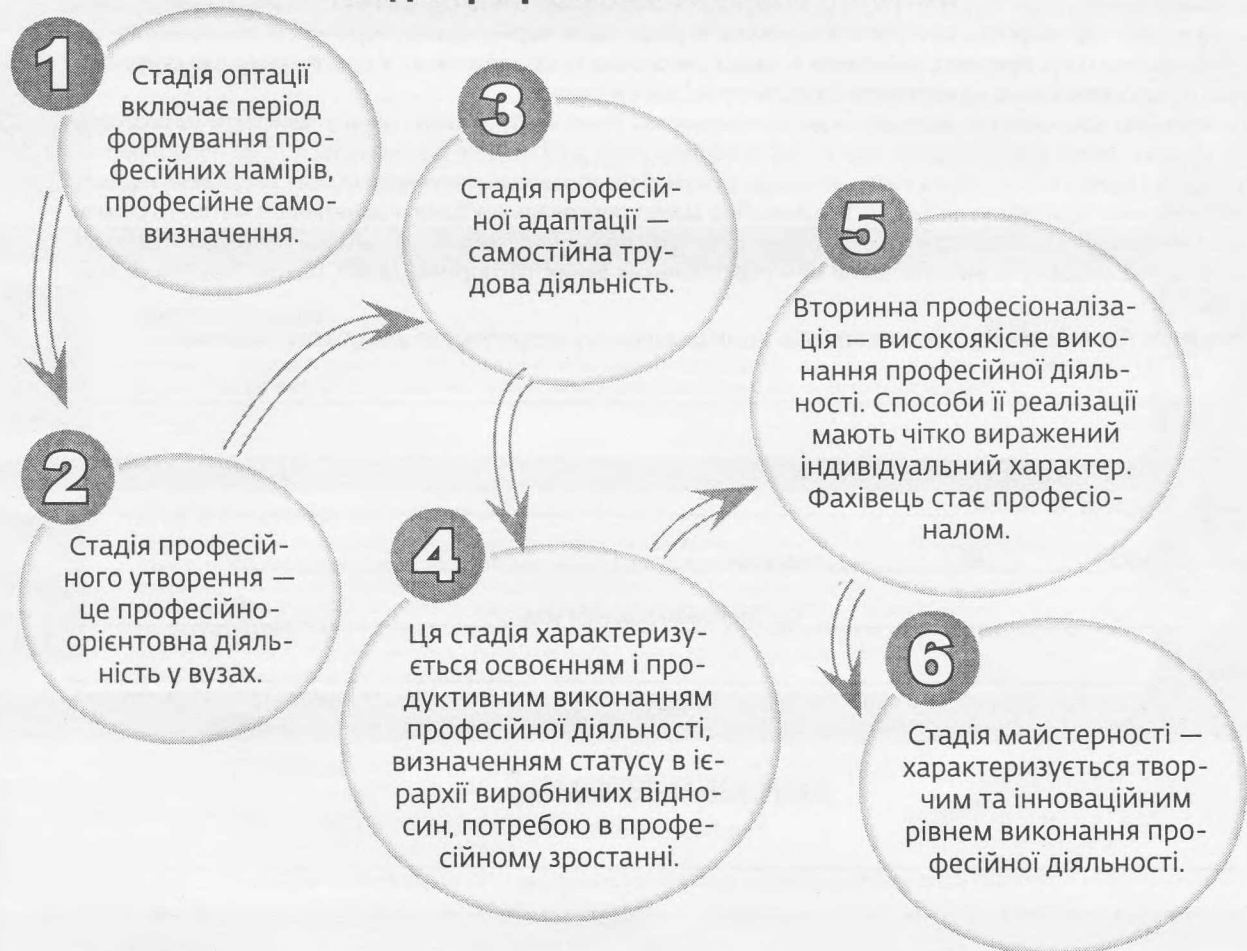
Запитання для обговорення

- Що нового довідалися?
- Яких навичок набули?
- Що було найцікавішим?

IV. Домашнє завдання

Прописати десять найбільш важливих для професіонала характеристик.

Стадії професійного становлення

ТОВ _____
(заповнюється редакцією)

ПІБ _____

Місце роботи _____

Посада _____

Контактний телефон _____

E-mail _____

ЗАЯВА

Прошу розглянути мої матеріали (твір, рукопис): _____

з метою подальшого опублікування у виданнях підприємства _____

(заповнюється редакцією)

на паперових та електронних носіях, на веб-ресурсах (по можливості), тиражування на паперових та електронних носіях, дисках тощо та продажу видань. Не заперечую проти передачі моїх матеріалів (твір, рукопис) іншим видавцям для подальшого тиражування на паперових та електронних носіях, дисках і т. д. і продажу. Гарантую, що права на ці матеріали (твір, рукопис), визначені Законом України «Про авторські та суміжні права», належать мені і їх не було передано іншим фізичним та юридичним особам. Надаю редакції право під час підготовки до друку доопрацьовувати, редагувати, перекладати, скорочувати, доповнювати надані матеріали (твір, рукопис), змінювати їх назви (заголовки та підзаголовки). У разі виникнення суперечок щодо авторського права на матеріали (твір, рукопис) зобов'язуюся їх самостійно врегулювати, відповідно до законодавства України. Публікацію прошу здійснити на благодушних засадах. Автор повідомлений про те, що матеріали (твір, рукопис) не рецензуються та не повертаються. За згодою сторін узяті до друку матеріали (твір, рукопис) після закінчення річного строку зберігання підлягають знищенню. Відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» винятково з метою і в рамках виконання вимог законодавства про авторські та суміжні права, податкового законодавства надаю підприємству згоду на обробку та використання моїх персональних даних: паспортних даних, ідентифікаційного коду тощо.

Примітка. Перелік електронних матеріалів, що передаються у користування для розповсюдження:

Поштова адреса та індекс _____

Паспорт серія _____ № _____, виданий _____

« _____ » _____ р. Ідентифікаційний код _____

Автор _____
(ПІБ) (дата) (підпис)

Заява заповнюється власноруч.

Оголошення для авторів!

Відтепер авторський примірник Ви будете отримувати поштою на адресу, вказану у Вашій заяві.